

باہم ترانہ بنویسیم

بنویس!
ساعت پاکنویس

■ Mastering time ■

شہیارقنبری

فهرست

کوشش کنید، کوشش نکنید/ ۸۰	پیش صد/ ۹
گوش تا گوش/ ۸۲	پیش ترانه/ ۱۱
فرق میان زندگی و مرگ: ریتم یا ضرباهنگ/ ۸۵	مقدمه‌یی بر «صد» و «نوا»/ ۱۵
چه باید نوشت؟/ ۸۷	کم یعنی: زیاد/ ۱۷
دیروز و هنوز.../ ۹۲	مقدمه‌ی نقشه‌ی یک ترانه/ ۲۰
اوزیباترین عاشقانه‌ی جهان رانوشته است/ ۱۰۰	ساختار ترانه/ ۲۲
موجبازی ترانه برنوار/ ۱۱۲	نمودار/ ۲۴
از یک تصویر/ ۱۱۵	بازنویسی/ ۲۶
از یاد نبریم که/ ۱۲۷	گزینش نام/ ۳۵
اهل فردا/ ۱۱۹	ساده باشیم/ ۳۷
ترانه‌نویسی؟! از «ترانه نوشتن» چه می‌دانم؟/ ۱۲۳	بر موسیقی، شعر بنشانیم/ ۴۰
پس پشت ترانه/ ۱۲۹	یک سرگرمی تازه/ ۴۶
پل مک کارتنی به روسیه برمی‌گردد!/ ۱۳۴	هوای شب امتحان/ ۴۷
ژاک برل Jacques Brel ترانه می‌نویسد/ ۱۴۱	الهام/ ۴۹
Final Cut/ ۱۴۳	شاعر به شکار می‌رود/ ۵۱
	حقیقت زیبایی/ ۵۴
	موسیقی: آزادی کامل!/ ۵۶
	اندرزهایی به شاعر/ ۶۱
	یک زیبایی آفرین راستین این گونه
	سخن می‌گوید/ ۷۵
	از آخرین گفت‌وگوهای «فدریکو گارسیا لورکا»/ ۷۵

پیش‌ترانه

در شرق رسم نیست که آدم‌ها، میوه‌ی تجربه‌های خود را با دیگران قسمت کنند. هر کس هر چه می‌داند به ته صندوقچه می‌چسباند. چرا که آدم، صاحب فکر و کشف و اختراع خود نیست.

«زیبایی‌آفرینان» به پاسداشت نمی‌رسند. زیر چتر قانون حمایت از آثار نیستند. این ناامنی و ترس از دست دادن آن چه به دشواری آفریده‌یی، سخاوت‌ات را می‌گیرد. ناخن خشک‌ات می‌کند.

در این سال‌ها، شاعران جوان و کم حوصله که چرک‌نویس‌هاشان را چاپ می‌کنند، برای من کتاب ترانه‌های‌شان را فرستاده‌اند.

دردا که از سر تا پا، دیگران را رونویسی کرده‌اند. کمرنگ و بدا! چرا که نمی‌دانند، «فکر» و «ترکیب» و «تصویر» دیگری را کش‌رفتن، «جرم» است. عشق نیست!

یکی که حتّاً از نام ترانه‌ها هم نگذشته است: با صدای بی‌صدا و... وقتی نوشته‌ی دیگری را رونویسی می‌کنی، به این توهم می‌رسی که: این‌همه را من نوشته‌ام! پس تمام شد. رسیده‌ام! و به قول فروغ: خود را به ثبت رساندم!

اما به وقت نوشتن، میان‌بری در کار نیست. نمی‌توان دو کلاس، یکی کرد! باید میلی‌متر به میلی‌متر آموخت و پیش رفت. باید با دیگران جهان،

آشنا شد. باید از بزرگان و زیبایی آفرینان «نوشتن» را آموخت. اگر چه نسل من، الگوی خانگی پیش رو نداشت و از کمک آموزگاران بی بهره بود اما این وظیفه‌ی تاریخی را می‌شناسد که:
- دار و ندارمان باید به نسل فردا برسد!

اگر پیشینیان نگفتند تا ما بشنویم
ما می‌گوییم تا کودکانمان به گوش بگیرند!

به یک ساعت نگاه می‌کنید. کار می‌کند «زمان» را نشان می‌دهد.
می‌خواهید بدانید چه گونه کار می‌کند
ساعت را باز می‌کنید. دل و روده‌اش را بیرون می‌آورید.
ساعت دیگر کار نمی‌کند.
با این همه، تنها راه «دانستن»:
- همین است!

آندره‌ی تارگوفسکی
Andrei Tarkovsky
سینماگر بزرگ

در این دفتر
ساعت «ترانه خانه» را با هم باز می‌کنیم

What Time Is It?

شهیارقنبری ۲۰۱۲-۲۰۰۵

در آرامش! اقیانوس آرام!... دور از خانه!